

* สภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

เสกศักดิ์ พ่วงพี^{1*} นงลักษณ์ ใจฉลาด²

นักศึกษาลัทธิศาสตร์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

²อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

¹Corresponding author e-mail: jobseksak@gmail.com

²Corresponding author e-mail: nongluck@psru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 39 แห่ง กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 36 แห่ง โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล สถานศึกษาแห่งละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 72 คน เก็บข้อมูล ระหว่าง 1 พฤษภาคม 2568 ถึง 30 มิถุนายน 2568 คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับไม่น้อยกว่า 0.70 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเท่ากับ .915 และสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ รองลงมา คือ ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพะทาง กายและจิตใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ

คำสำคัญ: สภาพการจัดการความปลอดภัย; ความรุนแรงของมนุษย์; อุบัติเหตุ; ละเมิดสิทธิ; สุขภาวะ

* Received: 2025-09-23, Revised: 2025-11-09, Accepted: 2025-11-13

The Conditions of Safety Management in Secondary Educational Institutions in Phitsanulok Province

Seksak Phuangpee^{1*} Nongluck Jaichalad²

Master of Education Program in Educational Administration,
Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: jobseksak@gmail.com

Independent Study Advisor, Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: nongluck@psru.ac.th

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the conditions of safety management in secondary educational institutions in Phitsanulok Province. The population and samples of this study comprised 39 secondary schools under the jurisdiction of the Phitsanulok - Uttaradit Secondary Educational Service Area Office. The sample consisted of 36 secondary schools selected from the same area. Two respondents were designated from each school : one school administrator and one head of academic affairs, making a total of 72 participants. Data were collected between May 1 and June 30, 2025. Five experts were purposively selected to examine the content validity of the research instrument. The research instrument was a five - point rating scale questionnaire with an Index of Item - Objective Congruence (IOC) of not less than 0.50. The IOC value obtained was 1.00, and the overall reliability coefficient was not less than 0.70. The data analysis yielded a Cronbach's alpha coefficient of 0.915. Statistical analyses employed included the mean and standard deviation.

The research findings revealed that the overall condition of safety management in secondary educational institutions in Phitsanulok Province was at the highest level. When considered by aspect, the highest mean score was found in the dimension of safety related to human violence, followed by safety concerning physical and mental health impacts. The lowest mean score was found in the dimension of safety concerning rights violations.

Keywords: Safety Management Conditions; Human violence; Accident; Rights violation; Well-being

บทนำ

ด้วยสภาพสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำเป็นต้องปรับตัว เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และมีผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนและเยาวชนในสังคมไทย (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน, 2563) การศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรง ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึงการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) ไปสู่เป้าหมายของการเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงชาติศาสนา ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม กีฬา ความปลอดภัย ความมีโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

ในปัจจุบันการศึกษามีความหลากหลายและครอบคลุมทุกช่วงวัย ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย การศึกษา ขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา โดยผ่านกระบวนการศึกษา 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

โดยเฉพาะการศึกษาในระบบซึ่งเป็นรูปแบบการศึกษาที่ต้องอาศัยสถานศึกษาในการดำเนินการจัดการ เรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ และเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับและคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแล ด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นหลัก ให้ผู้เรียนได้อยู่ ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิต ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน, 2563)

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน ก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติ มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น อาทิ ความรุนแรง ในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น ความมั่นคง ของชาติจึงมิได้ครอบคลุมเฉพาะมิติด้านการทหารหรืออำนาจอธิปไตยเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต และวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ ซึ่งในแต่ละมิติล้วนมีความสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ การป้องกันภัยคุกคามเหล่านั้นจะต้องพิจารณาในมิติที่มีความเชื่อมโยงกัน และการดำเนินการ เพื่อวางรากฐานและกลไกการสร้าง ความมั่นคงเพื่อป้องกันและป้องปรามภัยเหล่านั้น จะต้องเริ่มที่กระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นช่วงวันหยุด เสาร์ที่ 20 มกราคม 2567 กล้องวงจรปิดจับภาพคนร้าย ถูทั้งปืนและ มีดเข้าไปจี๋ครูสาวอายุ 41 ปี ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สถานศึกษาแห่งหนึ่งในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัด เชียงราย ถูกทำร้ายร่างกายขณะเข้าเวรตามลำพัง ครูสาวพยายามต่อสู้ แล้วแย่งมีดจากมือคนร้ายมาถนัดแกว่ง ไม่ให้เข้าใกล้ตัว พร้อมวิ่งหนีแต่ถูกคนร้ายเข้าแย่งมีด และทำร้ายร่างกายตะต่อยทุบตีจนล้มลง และพยายาม ลากตัวกลับเข้าไปในห้องเพื่อหวังข่มขืนแต่เคราะห์ดีที่วันนั้นมีครูและชาวบ้านเข้าไปเห็นเหตุการณ์ จึงได้เข้า ช่วยเหลือนำตัวครูที่บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล ส่วนคนร้ายคือคนงานที่ถูกจ้างให้ไปตัดต้นไม้ภายในสถานศึกษา ถูกตำรวจติดตามจับกุมตัวมาได้อย่างรวดเร็ว (บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด, 2567, ออนไลน์)

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้สร้างความตื่นตระหนกให้กับสังคมเกิดกระแสสังคมอย่างรุนแรง รัฐบาลและผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ถูกสังคมกดดันอย่างหนัก จนที่สุดกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569 เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา ดังนี้ 1) ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นทางการและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัยของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ 2) จัดทำนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนเพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาและช่วยรักษาความปลอดภัย 3) ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

ข่าวที่ปรากฏในสื่อมวลชนบ่อยครั้ง พบว่ามีผู้เรียนและบุคลากร ถูกละเมิด ถูกรังแกรวมถึงภัยอื่น ๆ เช่น ภัยยาเสพติด จึงเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องคำนึงถึงการพัฒนาความปลอดภัยเพื่อให้บุคลากรและผู้เรียนมีสวัสดิภาพ และสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตรโลก อุดรดิตต์ ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นด้านความปลอดภัย นำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 57 แห่ง สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียนทุกคน พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ ฝุ่น PM 2.5 การค้ำมนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน และอาชญากรรมไซเบอร์ โดยการสร้างการรับรู้และเข้าใจ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ นโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการสถานศึกษาปลอดภัย ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตรโลก อุดรดิตต์, 2566) รวมถึงการกำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตรโลก อุดรดิตต์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 - 2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ที่ส่งเสริมในด้านการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบดังนี้ 1) เสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัด ให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยทั้งโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสุข 2) ส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ทักษะในการป้องกันตนเอง ดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัยจากโรคภัย ภัยพิบัติ อุบัติภัย และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ ทุกประเภท โดยความร่วมมือกับเครือข่ายในทุกภาคส่วน 3) รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบ OBEC Safety Center (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตรโลก อุดรดิตต์, 2567)

นโยบาย มาตรการ จุดเน้นด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในมุมมองของ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมเนื่องจากผู้เรียนระดับมัธยมศึกษากำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจและพฤติกรรม ทำให้มีแนวโน้มเกิดความเสี่ยงในหลายด้าน เช่น ความขัดแย้ง การใช้ความรุนแรงหรือการเสพติดสิ่งเสพติด ฯลฯ โดยจังหวัดพิจิตรโลกมีสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวนมาก ทั้งในเขตเมืองและชนบท ซึ่งมีบริบทด้านความปลอดภัยที่แตกต่างกันการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของแต่ละสถานศึกษา

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตรโลก ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้

เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายและมาตรการในการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 39 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 36 แห่ง ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1986 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และวิธีการแบ่งชั้นตามอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา (Stratified random sampling) โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาแห่งละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 72 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รายละเอียดดัง ตาราง 1

อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (คน)		
			ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	หัวหน้างานวิชาการ (คน)	รวม
อำเภอเมืองพิษณุโลก	10	9	9	9	18
อำเภอบางระกำ	3	3	3	3	6
อำเภอบางกระทุ่ม	2	2	2	2	4
อำเภอวังทอง	8	7	7	7	14
อำเภอเนินมะปราง	3	3	3	3	6
อำเภอนครไทย	6	6	6	6	12
อำเภอชาติตระการ	2	2	2	2	4
อำเภอพรหมพิราม	3	2	2	2	4
อำเภอวัดโบสถ์	2	2	2	2	4
รวม	39	36	36	36	72

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ (2567)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดย

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้แสดงเจตนายินยอมการตอบแบบสอบถามโดยสมัครใจ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ จำนวน 9 ข้อ 2) ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ จำนวน 9 ข้อ 4) ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ จำนวน 9 ข้อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 37 ข้อ โดยให้ผู้ตอบเลือกให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ฯ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ฯ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ฯ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ฯ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ฯ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.2 ผู้วิจัยทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา

2.3 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC (Index of item Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เพื่อหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาสูตร สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยจะต้องมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับไม่น้อยกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .915

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ช่วงเวลาเก็บข้อมูลระหว่าง 1 พฤษภาคม 2568 ถึง 30 มิถุนายน 2568

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมกับแบบสอบถามโดยแนบคิวอาร์โค้ดลิงก์แบบสอบถามในรูปแบบ Google Forms จำนวน 72 ฉบับ และได้รับการตอบแบบสอบถามครบ 72 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วกรอกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติ แล้วดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติ โดยดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

4.2 ลงรหัสข้อมูล และกรอกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ๑ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ๑ อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ๑ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ๑ อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพการจัดการความปลอดภัย ๑ อยู่ในน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา สภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วเปรียบเทียบกับแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ รายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกในภาพรวม

ด้าน	การจัดการความปลอดภัย ในสถานศึกษา	ระดับความ คิดเห็น		ระดับ	ลำดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
1	ด้านความปลอดภัยที่เกิด จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์	4.65	.40	มาก ที่สุด	1
2	ด้านความปลอดภัยที่เกิด จากอุบัติเหตุ	4.63	.39	มาก ที่สุด	3
3	ด้านความปลอดภัยที่เกิด จากการถูกละเมิดสิทธิ์	4.59	.41	มาก ที่สุด	4
4	ด้านความปลอดภัยที่เกิด จากผลกระทบทางสุขภาพทางกาย และจิตใจ	4.64	.40	มาก ที่สุด	2
รวม		4.63	.37	มาก ที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า สภาพการณ์จัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.65$) รองลงมา คือ ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.64$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.59$)

1. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังพฤติกรรมผู้เรียนร่วมกับครู ผู้ปกครอง และชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.71$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดช่องทางรับแจ้งเหตุหรือขอความช่วยเหลือที่เข้าถึงง่ายและเป็นมิตรต่อผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารดำเนินการตามระเบียบหรือกฎหมายโดยเน้นแนวทางไกล่เกลี่ย ประนีประนอม อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.61$)

2. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการทำประกันภัยอุบัติเหตุสำหรับผู้เรียนและบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.78$) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถและความปลอดภัยของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.49$)

3. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารปลูกฝังความตระหนักรู้ในคุณค่าของตนเองและความเท่าเทียมในสังคมให้กับผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.67$) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.63$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดทำแผนให้ความช่วยเหลือผู้เรียนตามระดับความต้องการเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.54$)

4. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น ด้านยาเสพติด ออกกำลังกาย เวทีแสดงออก เพื่อส่งเสริมสุขภาพและลดพฤติกรรมเสี่ยง อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.74$) รองลงมา คือ ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ช่องทางการขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาทางสุขภาพกายและจิตใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่อง โภชนาการ การออกกำลังกาย และการดูแลสุขภาพจิตให้แก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.56$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการณ์จัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สามารถอภิปรายผล ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพการณ์จัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดการด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีความมั่นคงปลอดภัย และยั่งยืน รวมถึงป้องกันการเกิดปัญหา อุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของ ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานศึกษาธิการภาค 3 (2566) ได้

ให้แนวคิดไว้ว่า การจัดระบบความปลอดภัยของผู้เรียนในสถานศึกษา ต้องดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์และท้องถิ่น และสอดคล้องตามแผนงาน มาตรการความปลอดภัย โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ และเสริมสร้างความรู้ให้บุคลากรในหน่วยงาน สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดได้ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2568) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า แนวทางในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา ให้ประสบความสำเร็จต้องครอบคลุม ขอบข่าย 3 ด้าน คือ 1) การฝึกฝนให้ความรู้ด้านความปลอดภัย 2) การจัดการความปลอดภัย และ 3) การผสมผสานด้านความปลอดภัย โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกัน ลดความเสี่ยง และรับมือกับภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระศักดิ์ สิมิต และเจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า สถานศึกษาจะต้องมีบทบาท ในการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียนรวมทั้งบุคลากรทั้งหมดที่อยู่ในสถานศึกษาตลอดเวลา และถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารและครูทั้งด้านกฎหมายและศีลธรรม มีมาตรการที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ที่ต้องให้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ต่างๆ ทุกสถานการณ์ด้วย สอดคล้องกับกลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ประจำปี พ.ศ. 2568 (2568) ระบุไว้ว่า พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และเอื้อต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 (2567) ในด้านการเสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ระบุไว้ว่า ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยจากเหตุการณ์ความรุนแรงในเชิงรุกรอบด้าน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงหรือพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งส่งเสริมช่องทางสื่อสารที่เปิดเผย เพื่อการกำกับดูแล และควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วยแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ มุลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2563) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าทุกวันนี้ปัญหาการรังแกกันหรือกลั่นแกล้งของเด็ก เป็นปัญหาคความรุนแรงอันดับต้นๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งผู้ใหญ่อาจคิดว่าเป็นเรื่องเล็กๆ แคเล่น หรือหยอกกันแต่สำหรับเด็กถือเป็นเรื่องใหญ่ที่พวกเขาต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ให้ช่วยจัดการปัญหาอย่างทันท่วงทีและยุติปัญหาอย่างถาวร พ่อแม่ ผู้ปกครองและคุณครู มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยป้องกันให้ปัญหาคความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษานั้นหมดลงได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (2563) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าการกระทำของเด็กนั้นอยู่ในวิสัยที่สามารถควบคุมได้โดยบิดามารดา หรือบุคคล ที่อยู่ในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบผู้ที่ได้รับความไว้วางใจ หรือผู้มีอำนาจเหนือเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมนทิพย์ จิตสว่าง และคณะ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรุนแรงในสังคมไทย พบว่า หน้าที่ที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรง ในสังคมไทย เป็นหน้าที่สำคัญที่สมาชิกของสังคมทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือ และสร้างความรับผิดชอบร่วมกันต่อการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในสังคมไทยให้หมดไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิระ กุสุวรรณ์วิจิตร และศักดา สถาพรวงษา(2567)

ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ให้ความสำคัญและได้มีการประกาศนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา

2. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสุขภาพของผู้เรียนในทุกมิติโดยดำเนินกิจกรรมพิเศษ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงบวกและลดปัจจัยเสี่ยง พร้อมทั้งสำรวจกลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยงด้านสุขภาพกายและจิตใจ รวมถึงประชาสัมพันธ์ช่องทางการขอความช่วยเหลือด้านสุขภาพกายและจิตใจอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ อุบลทิพย์ ไชยแสง และคณะ (2566) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า สุขภาพทางจิตเป็นคุณลักษณะเชิงบวกทางจิตของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ต่อตนเอง และสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย การยอมรับตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง การเจริญเติบโตของบุคคล ความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ความสามารถในการจัดการกับสิ่งแวดล้อม และการมีจุดมุ่งหมายในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนวรรณ พรหมโคตรและกิจพิณัฐ อุสาโห (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักดีว่าสุขภาพกายและจิตใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ควรได้รับการดูแล ดังนั้น การป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนปลอดภัยและได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (2546) มาตรา 63 บัญญัติไว้ว่า สถานศึกษาและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

3. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำประกันภัยอุบัติเหตุ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและปลอดภัย ดำเนินการตรวจสอบและบำรุงรักษาอาคารสถานที่และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอย่างปลอดภัย การจัดระเบียบระบบการสัญจรภายในสถานศึกษา และการติดตั้งป้ายเตือนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ ศูนย์ความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย (2563) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การตรวจสอบและควบคุมความเสี่ยงในกิจกรรม เป็นหน้าที่และกระบวนการทำงาน เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยดีกว่าเสียใจภายหลัง จะช่วยให้การทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐริยา ณะศรี และชนมณี ศิลาณุกิจ (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีการจัดระบบป้องกันอุบัติเหตุในสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน มีการจัดระบบความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยการจัดให้มีการติดตั้งกล้อง CCTV ในการเข้าออกสถานศึกษาของบุคคลภายนอก ทำป้ายเตือนในพื้นที่ที่จะเป็นอันตรายต่อผู้เรียนและบุคลากร พร้อมทั้งมีการมอบหมายครูให้ทำที่รับเรื่อง และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และมีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิษฐา กำเนิดทอง และคณะ (2568) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ

การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการบริหารความปลอดภัยอย่างเป็นระบบและมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ครอบคลุม ทั้งการป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัย ตลอดจนการจัดการปัญหาทางสังคมที่ส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองช่วยส่งเสริมให้มาตรการเหล่านี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน โดยการปลูกฝังการเคารพตนเองและผู้อื่น ยอมรับความหลากหลาย และอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม สนับสนุนกิจกรรมจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือ ติดตามและให้กำลังใจผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2560) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าการคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิดละเลยทอดทิ้งแสวงประโยชน์และใช้ความรุนแรงนั้นเป็นงานที่มีกระบวนการซับซ้อนเนื่องจากพฤติการณ์มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นจึงต้องปฏิบัติกรอย่างทันที่และเหมาะสมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัทธวัฒน์ วรวัชรบรรชัยและคณะ (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่า วิธีการบริหารความปลอดภัยจากภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ได้แก่ 1) การที่ผู้เรียนถูกละเลยทอดทิ้ง พบว่า สถานศึกษาต้องสำรวจและจัดทำข้อมูลผู้เรียน ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดโครงการเยี่ยมบ้าน ติดต่อประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และการช่วยเหลือได้ทันเวลา 2) การที่ผู้เรียนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม พบว่า สถานศึกษาสำรวจและจัดทำข้อมูลผู้เรียน และครูประจำชั้นคอยดูแลผู้เรียนอย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 (2566) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนจำเป็นต้องมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เข้ามามีส่วนร่วมดูแล และช่วยเหลือ ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการเยี่ยมบ้าน การคัดกรอง การป้องกัน การแก้ปัญหา การให้คำปรึกษา และการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพ และมีภูมิคุ้มกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารดำเนินการตามระเบียบหรือกฎหมายโดยเน้นแนวทางใกล้เคียง ประนีประนอม ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาศักยภาพในการใช้กระบวนการใกล้เคียงข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการบริหารจัดการปัญหาด้วยทักษะการสื่อสาร การรับฟังและการเข้าใจบริบทของปัญหา เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างสันติและไม่เกิดความขัดแย้งซ้ำซ้อน

1.2 ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดทำคู่มือความปลอดภัยที่ครอบคลุมการใช้งานเครื่องมือและอุปกรณ์ในทุกกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีภาพประกอบหรือสื่อต่าง ๆ มีคำอธิบายที่ชัดเจน พร้อมทั้งจัดให้มีการสื่อสารผ่านช่องทางอื่น ๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัย

1.3 ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดทำแผนให้ความช่วยเหลือผู้เรียนตามระดับความต้องการเฉพาะบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารควรดำเนินการจัดทำแผน

การให้ความช่วยเหลือรายบุคคล โดยเน้นการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีปัญหาหรือมีความต้องการพิเศษ ได้รับการดูแลที่เหมาะสม ครอบคลุม ทั้งด้านการเรียนรู้ อารมณ์ และสังคม

1.4 ด้านความปลอดภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องโภชนาการ การออกกำลังกาย และการดูแลสุขภาพจิตให้แก่ผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมและวางแผนการประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ ด้านสุขภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ หรือการใช้สื่อออนไลน์ในรูปแบบที่ทันสมัยและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมดูแลตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาทักษะการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้กระบวนการสื่อสารและการบริหารจัดการความขัดแย้งที่สร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำและใช้คู่มือความปลอดภัยในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อติดตามผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัย

2.3 ควรศึกษาการดำเนินงานตามแผนการให้ความช่วยเหลือรายบุคคลสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยเปรียบเทียบแนวทางการร่วมมือระหว่างครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อถอดบทเรียนแนวทางที่มีประสิทธิภาพ

2.4 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านโภชนาการการออกกำลังกาย และการดูแลสุขภาพจิตที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยวิเคราะห์ผลลัพธ์ทั้งด้านพฤติกรรมสุขภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยพิจารณาจากข้อเสนอแนะการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ในรูปแบบของ “C.A.I.P. CONCEPT” ดังนี้

ภาพ 1 แนวทางการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาที่มา : เสกศักดิ์ พ่วงพี (2568)

จากภาพ แสดงรูปแบบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา เสนอในรูปแบบ “C.A.I.P. CONCEPT” อธิบายรายละเอียด ได้ดังนี้

1. Creative Mediation & Powerful Communication (C) ดำเนินการไกล่เกลี่ยเชิงสร้างสรรค์และการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ พัฒนาทักษะการบริหารจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารและบุคลากร โดยใช้ในการรับฟังและเข้าใจบริบทของปัญหา เพื่อลดความรุนแรงและส่งเสริมการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ
2. Accessible Knowledge & Tools (A) การจัดเตรียมทรัพยากรความรู้และเครื่องมือที่พร้อมให้บริการ โดยการจัดทำคู่มือความปลอดภัยที่มีภาพประกอบ และใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งใช้การสื่อสารหลายช่องทาง เพื่อให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยเข้าถึงได้ง่ายและลดอุบัติเหตุ
3. Individualized Care & Community Engagement (I) การจัดการดูแลผู้เรียนรายบุคคลและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการช่วยเหลือรายบุคคลสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยเน้นการทำงานร่วมกันระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิและให้การดูแลที่ครอบคลุม
4. Proactive Wellness Promotion (P) การส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก โดยการประชาสัมพันธ์องค์ความรู้เรื่องโภชนาการ การออกกำลังกายและสุขภาพจิตอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการดูแลตัวเองทั้งกายและใจอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2560). *คู่มือปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกัน เรื่อง การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กในภาวะเสี่ยงและเป็นผู้เสียหายจากการละเมิด ละเลยทอดทิ้ง แสวงประโยชน์และความรุนแรง*. พม. <https://shorturl.asia/XN1Q>.
- ชนิษฐา กำเนิดทอง, ชยาگانต์ เรืองสุวรรณ, และปองภพ ภูจอมจิตร. (2568). การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*, 6(1), 233-246. <https://shorturl.asia/cqaPw>.
- จิระศักดิ์ สิมัด, และเจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม. (2565). สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ของนักเรียน โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. *วารสารมหาจุฬาลงกรณปริทรรศน์*, 4(8), 66-75. <https://shorturl.asia/W87il>.
- ณัฐริยา ณะศรี,และชนมณี ศิลาณุกิจ. (2567). การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ, *วารสารนครรัฐ*, 1(2), 34-44.
- ทัศนวรรณ พรหมโคตร, และกัญพิณัฐ อุสาโท. (2567). การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสารการบริหารการจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 2(2), 531-540. <https://shorturl.asia/iQ9hW>.
- ธนัทวัฒน์ วรวัชรบรรชัย, สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์, ปาจารย์ นาคะประทีป, และจักษ์ จิตตธรรม. (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 10(1), 37-48.
- บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด. (2567). *สั่งจำคุก 13 ปี 4 เดือน คดีทำร้ายครูเวร*. Ch7HD News. <https://news.ch7.com/detail/750524>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569. (17 ตุลาคม 2567). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 141 ตอนพิเศษ 309 ง, หน้า 11-13. <https://shorturl.asia/vaStL>.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (14 สิงหาคม 2542). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1-26. <https://shorturl.asia/9fbAV>
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (24 กันยายน 2554). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 120 ตอนที่ 95 ก หน้า 1-28. <https://shorturl.asia/8DRXK>.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2563). *คู่มือป้องกันความรุนแรงต่อเด็ก*. CPR. <https://shorturl.asia/iYc8v>
- วชิระ กุสุวรรณวิจิตร, และศักดิ์ดา สถาพรวงษา. (2567). การบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. *วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์*, 9(2), 272-289. <https://shorturl.asia/dmrsM>.
- ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, และศูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย. (2563). *คู่มือความปลอดภัยในการทำงานกับสารเคมีสำหรับนิสิตที่ทำวิจัยและนักวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. <https://shorturl.asia/EXTke>

- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. (2563). *คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ฉบับพัฒนาพ.ศ. 2563). สพฐ. <https://shorturl.asia/MP1Nf>.
- สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย. (2563). *Troubled Childhood III ภูมิหลังการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงของประชากรกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 - 29 ปี*. กรุงเทพมหานคร. <https://shorturl.asia/fOicR>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์. (2568). *ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ เรื่อง นโยบาย จุดเน้น และกลยุทธ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. <https://shorturl.asia/IDq1E>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์. (2567). *ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 และนโยบายระยะเร่งด่วน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์. (2567). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลกอุตรดิตถ์*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. <https://shorturl.asia/JFu0h>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. <https://shorturl.asia/NTLBA>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา*. ศธ. <https://shorturl.asia/g9bt1>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2568). *คู่มือโรงเรียนส่งเสริมความปลอดภัย (Safety Promotion School : SPS)*. สพฐ. <https://shorturl.asia/sUn50>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). *นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569*. กระทรวงศึกษาธิการ. <https://shorturl.asia/u3qfn>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. กระทรวงศึกษาธิการ. <https://shorturl.asia/BVkTH>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579*. พริกหวานกราฟฟิค. <https://shorturl.asia/vq1Hs>.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 3. (2566). *การติดตามการดำเนินงาน การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 3*. ศธภ. 3 <https://shorturl.asia/9RlaS>.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 2. (2566). *รายงานการวิจัย การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 2*. ศธภ. 2. <https://shorturl.asia/FDbok>.

- สุนทวิทย์ จิตสว่าง, ฐิตยา เพชรมณี, นัทธี จิตสว่าง, และวันสนันท์ ก้นทะวงศ์. (2566). ความรุนแรงในสังคมไทย
Violence in Thailand. *วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์*, 31(1), 47-88.
- อุบลทิพย์ ไชยแสง, นิวัติ ไชยแสง, และอาบาดี เจอะอาแดร์. (2566). สุขภาวะทางจิต : แนวคิดและแนวทางการ
การสร้างเสริมในผู้สูงอายุตามบริบทชายแดนใต้. *วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน*, 9(3), 9-18.
<https://shorturl.asia/7KEAj>.